

Què són les JEP

Les Jornades Europees del Patrimoni són una iniciativa conjunta del Consell d'Europa i la Comissió Europea en la que participen 50 estats europeus signataris de la **Convenció Cultural Europea**. Es tracta d'unes jornades de portes obertes amb l'objectiu de promoure l'accés al patrimoni cultural. El programa anual, generalment durant un cap de setmana de tardor, ofereix l'oportunitat de visitar monuments, museus i zones d'interès cultural, normalment obrint les portes excepcionalment al públic.

Segons el que la UNESCO disposa en la seva documentació, el patrimoni cultural no s'acaba en monuments i col·leccions d'objectes. També inclou **tradicions o expressions vives heretades dels nostres avantpassats** i transmeses als nostres descendents, com ara **tradicions orals**, arts escèniques, pràctiques socials, rituals, esdeveniments festius, coneixements i pràctiques sobre la natura i l'univers o els coneixements i habilitats per produir manualitats tradicionals.

Tot i que aquest patrimoni en essència és fràgil i immaterial, també és un factor important per mantenir la diversitat cultural davant la creixent globalització. La comprensió del patrimoni cultural immaterial de diferents comunitats ajuda al diàleg intercultural i fomenta el respecte mutu per altres formes de vida, per altres cultures. Els darrers 35 anys d'esdeveniments de les Jornades Europees del Patrimoni han demostrat que, quan tots participem en el nostre patrimoni cultural compartit, tots en sortim beneficiats.

(De la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial. París, 17 d'octubre del 2003. UNESCO)

Per què fer un acte dins les JEP?

- Per apropar el públic en general a la cançó tradicional
- Per ampliar el coneixement general de l'OCPC
- Per commemorar el centenari de la creació de l'OCPC
- per apropar el públic en general a les distintes formes de patrimoni cultural immaterial

Com realitzar l'acte

1. Aprendre la cançó proposada.
2. Fixar la data, el lloc i l'hora de l'acció i comunicar-ho a la coordinació (les JEP 2022 es realitzen els dies 6, 7, 8 i 9 d'octubre. A poder ser, trieu un dia entre aquests. Si no el podeu realitzar dins d'aquests dies, us poseu en contacte amb les coordinadores).
3. Promocionar, difondre i publicitar l'acte de les JEP a la vostra escola/poble/ciutat.
4. Decidir quines persones llegiran, quines dirigiran el cant, quines enregistraran en video, quines donaran suport.
5. Assumir les accions complementàries que considereu oportunes.

TEXT A LLEGIR DURANT L'ACTIVITAT

Presentació i Salutació institucional

Benvolguts, benvolgudes:

Moltes gràcies per afegir-vos als actes de les Jornades Europees de Patrimoni 2022 sota el lema: **"Heritage: All Inclusive", "Un patrimoni per a tothom"**.

Gràcies a la iniciativa de l'Associació Cultural «Àgora» d'Albatàrrec i amb la coordinació i formació del grup de tradició oral de Ponent «Krrregades de Romanços», volem participar a les Jornades Europees de Patrimoni amb una proposta senzilla, participativa, que ens serveix de definició, potenciadora del patrimoni cultural immaterial i inclusiva i global.

La nostra proposta, com veureu, vol potenciar la cançó popular com a element patrimonial cultural immaterial, com a eina de participació com a individu i com a col·lectiu. És per això que ens sumem a les propostes de diferents col·lectius i administracions al voltant de la commemoració del Centenari de la creació de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya.

Agraïments als coordinadors locals de l'acció, als d'aquí i als dels altres pobles que participen a les JEP 2022.

Explicació què són les JEP

Les Jornades Europees del Patrimoni sempre han tingut com a eix la inclusió, amb esdeveniments i activitats realitzats a 50 països celebrant no només el nostre patrimoni compartit, sinó també apreciant la nostra diversitat. Des de fa temps sostenim que explorar el ric mosaic de cultures a Europa afavoreix la confiança i la comprensió, fomenta una major tolerància i promou el pensament més enllà de les fronteres nacionals. Els darrers 35 anys d'esdeveniments de les Jornades Europees del Patrimoni han demostrat que, quan tots participem en el nostre patrimoni cultural compartit, tots en sortim beneficiats.

Segons el que la UNESCO disposa en la seva documentació, el patrimoni cultural no s'acaba en monuments i col·leccions d'objectes. També inclou tradicions o expressions vives heretades dels nostres avantpassats i transmeses als nostres descendents, com ara tradicions orals, arts escèniques, pràctiques socials, rituals, esdeveniments festius,

coneixements i pràctiques sobre la natura i l'univers o els coneixements i habilitats per produir manualitats tradicionals.

Tot i que aquest patrimoni en essència és fràgil i immaterial, també és un factor important per mantenir la diversitat cultural davant la creixent globalització. La comprensió del patrimoni cultural immaterial de diferents comunitats ajuda al diàleg intercultural i fomenta el respecte mutu per altres formes de vida, per altres cultures.

(De la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial. París, 17 d'octubre del 2003. UNESCO)

Explicació del què és l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya

L'Obra del Cançoner Popular de Catalunya (OCPC) va ser una institució fundada l'octubre del 1921 a Barcelona, pel mecenes Rafael Patxot, sota la direcció de Francesc Pujol, per promoure la cerca i recollida dels materials literaris i musicals tradicionals, que serien després estudiats i, prèvia tria, publicats.

Rafael Patxot sol·licità el suport de l'Orfeó Català, presidit per Joaquim Cabot, qui s'encarregà de fer una crida per tal d'assegurar la col·laboració d'altres representants del món musical català relacionats amb el conreu i difusió de les cançons populars catalanes. La crida es dirigí a músics, folkloristes, etnògrafs i literats, a entitats com l'Institut d'Estudis Catalans, l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya, la Secció Folklorica de l'Ateneu Enciclopèdic Popular i el Centre Excursionista de Catalunya, i també a escoles de música i esbarts dansaires. La diada de Reis de 1922 tots ells foren convocats al Palau de la Música Catalana a una reunió que marcava l'inici del projecte i n'inaugurava les tasques.

El nucli de la documentació aplegada prové de materials recollits prèviament, dels concursos anuals convocats i el resultat de les nombroses missions de recerca dutes a terme per equips constituïts per un/a músic i un/a folklorista que realitzaven viatges d'investigació arreu dels territoris de parla catalana. Poc abans de la Guerra civil, s'havia recopilat informació de pràcticament tot el Principat i les Illes, i també d'alguns materials de l'Alguer i la Catalunya Nord.

El projecte fou truncat per l'inici de la Guerra civil quan comptava amb prop de 40.000 documents aplegats. Patxot, el mecenes i impulsor, hagué d'exiliar-se a partir de 1936, i escollí com a destí Suïssa on s'encarregà personalment de la vigilància del fons fins a la seva mort el 1964, per tal d'evitar que se'n fes un ús indegut o bé que la documentació es fragmentés.

Durant els anys cinquanta, Rafael Patxot havia enviat a Suïssa part de l'Obra, que confià a una institució religiosa, mentre que una altra part restà a Barcelona. Aquesta documentació fou cedida i dipositada el 1990 pels seus néts a l'Abadia de Montserrat, on

entre els anys 1991 a 1993 també arribà, després de negociacions entre la Generalitat de Catalunya i els familiars, la part de la col·lecció que havia romàs a Suïssa durant el seu exili.

La tasca de classificació i descripció dels materials fou assignada a Josep Massot i Muntaner, filòleg i monjo de Montserrat, en tant que conservador de l'Arxiu.

Lectura del fragment del Diari de Camp de la missió

Les missions de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya corresponen a la imatge que tenim dels músics i folkloristes que volten per tots els territoris de parla catalana amb l'objectiu d'escoltar, transcriure i documentar el que un informant -sobretot dones- canten i expliquen.

Al nostre poble, a *****

ens expliquen l'estada de Joan Amades i Joan Tomàs el *****

així: *****

Presentació de la cançó proposada

Títol

Recollida al poble..... Recollida per: folklorista i musicòleg

Data de la recollida

Cantada per l'informant (senyor, senyora, nens o nenes...)

Cantada per part de l'alumnat

Acompanyament d'algun músic (escola de música ...)

Ensenyar-la al públic que la tindran en un paper

Cantar-la per segon cop tots junts.

Proclama final:

Esperem que amb el retorn d'aquesta cançó (aquestes cançons) posem en valor el gran llegat cultural que tenim al nostre país. A favor de la cançó, de la protecció del patrimoni cultural immaterial i la seva difusió a tot@s.

Visca el Flow dels nostres padrins i padrines!